

Ақмола облысы білім басқармасының Аршалы ауданы бойынша білім бөлімі
Иманжүсіп Құтпанұлы атындағы Жібек жолы ауылының жалпы орта білім
беретін мектебі» КММ

2022-2023 оқу жылына арналған медбикелердің
жылдық есебі

Мектеп медбикелер : Рахимбекова А.

Махмутова Г

2022-2023 жыл

Қышыма мен педикулезге тексеру

Мектепте кезекші сыныпта оқитын оқушылар арасында педикулез бен тазалық бойынша тексерістер өткізілді. Мектеп оқушыларды тоқсан сайын қышыма мен педикулезге тексерілді.

Мектеп арасында педикулезге әр тоқсан сайын тексеру барысында 1-4 сынып арасында 12 оқушыдан 5-7 сынып 8 анықталып ата анасына ескертіп . Сабақтан босатылып үш күннен соң қайта тексерілді. Сабаққа рұқсат берілді

Манту сынамасы мен БЦЖ екпесі

Оқу жылына келген бірінші сынып оқушылардың мед тексерістен өтуін, №026 ,№063 формасының бар болуын қадағаланды.

05.09.2022ж 1- сынып оқушыларына ата аналарының рұқсатымен R- Манту сынамасы мен БЦЖ екпесі салынды. 1- сынып оқушыларының жалпы саны- 125 .

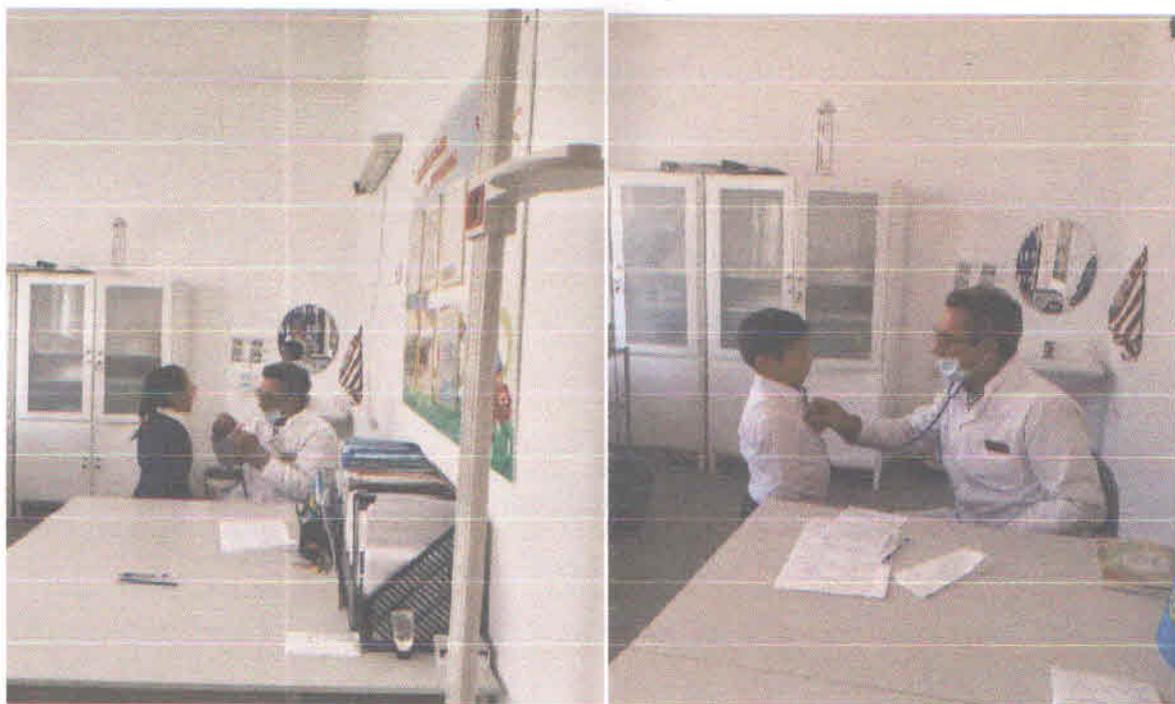
Манту сынамасы 114 оқушы балаларға салынды.

теріс шыққан балалар саны -26

он нәтиже көрсеткендер 88 -бала

Ата анасы рұқсат етпегендер саны - 11

Теріс нәтиже көрсеткен оқушы балаларға қажетті анализдерін тапсырып фтизиатр дәрігеріне учетка тұрды. Онын ішінен Туб вираж диагнозымен химия профилактикадан 1 оқушы бала тіркеліп дәрәдәрмек 6 ай бойы ішкізіліп қадағаланды.

2021 жылдағы Манту сынамасынан теріс нәтиже көрсеткен 28 оқушы балаларға қайталанып Манту сынамасы №04032021 мен №ABO5421A диаскинтест салынып уш күннен соң нәтижелері тексеріліп қажетті анализдер тапсыртылып фтизиатр Д есебінен шығарылды.

Терендетілген профилактикалық тексеру

12.10.2022 жылы 2-3 сынып оқушыларына Аршалы ауданының орталық ауруханадан білікті мамандары келіп профосмотр өткізді. 242 оқушы педиатр, хирург, невропатолог, психолог, окулист мамандарының тексерісінен өтті.

Көз дәрігері- миопия 16

Тіс дәрігері –КО 2.9-161

Хирург-Скалиоз -15, Сифоз-1

Невропатолог- артық салмақ -5

15.02.2023 жылы Аршалы ауданынан білікті мамандар келіп 2011,2013,2009 жылғы 248 оқушылар терендетілген медосмотрдан өткізілді

. Көз дәрігері- миопия 10

Тіс дәрігері –КО 2.9 -97

Хирург-Скалиоз -3,

Невропатолог- артық салмақ -3

2022 жылдың қыркүйек айынан бастап 15 жастан асқан оқушы балалардың флюорографиядан өтуі қадағаланып отырды .

Жібек жолы ауылынан жедел жәрдем қызметкерлерін шақыра отыра

ауырып келген оқушыларға алғашқы медициналық көмектер көрсетілді. Оларды сынып жетекшілерімен ата анасына хабарлап емделуге жіберіп отырды. .

Кіші қызметкерлермен түсіндірме жұмыстар жүргізілді. Тазалық жұмыстары жүргізілуі жайлы айтылып таныстырылды. Екі ауысым арасында ылғалды жинастыру және әжетхана тазалықтары , хлор ерітіндісін қалай пайдалану керек екендігі туралы түсіндірме жұмыстар жүргізілді. Дезинфекциалық ерітіндімен қалай жұмыс жасау керек екенін түсіндіріп көрсетілді.

Тақырыбы: Тұмау ауруы

Анықтама; 1-11 Сынып аралығында Тұмау ауруы туралы дәріс оқылып, слайд суреттері көрсетіліп түсіндірме жұмыстар жүргізілді.

Тұмаудың алғашқы белгілері :

- *Дене қызуының 39,0 С-ге дейін және оданда жоғары көтерілуі ;
- *Бұлшық еттер мен сүйектердің сырқырауы;
- *Бас ауыруы;
- *Әлсіздік тез шаршағыштық ;
- *Түшкүру және құрғақ жөтел;
- *Көздің қызаруы

Тұмаудың алдын алу шаралары ,сақтану жолдары

Тұмаудың түрлері қандай жағдайға жұқтырылатын туралы айтылып түсіндірілді.

Тақырып : Гигиена.

Анықтама: Барлық сынып оқушыларына тазалық туралы жалпы түсінік баяндама оқылды.

Мақсатымыз: балаларға жеке бастың гигиенасы дегеніміз не ? екенін түсіндіріп . Гигиенаға не кіретінін жеке-жеке айтылып түсіндірілді .

Анықтама: Электронды темекін зияндығы туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізілді. Дәрістер оқылып, видео роликтер көрсетілді.

Тақырыбы: Етеккірдің басталуы және тазалық

Анықтама; Етеккірдің басталуы және тазалық туралы баяндама оқылды 5-8 сынып қыздар арасында.

Мақсаты: Алғашқы етеккір дегеніміз не? Оның басталуын қыз балаларға айтып жеткізе білу. Етеккірдің басталуын және тазалық жөнінде 5-8 сынып аралығына дөңгелек үстел өткізілді. Етеккір жайлы қыздарға баяндама оқылды. Оның келуіне дейін қыз балаларға жан-жақты түсінік беріп, алдын ала дайын болу керектігі түсіндірілді. Оның белгілері және ондай кезде қандай сезімде болатыны айтылды

Бұл жерде қыз балаларға мектеп психологымыздың тарапынан да қыз балаларды қандай психологиялық өзгерістер болатыны айтылды. Етеккірдің басталуы тазалық екені

.Гиникалогиялық ауруларды болдырмау үшін етеккір келгенде кейбір арнайы ережелерді сақтаған шарт екенін айтып түсіндірілді.

*күніне кем дегенде 2рет жыныс органдарының сыртын қайнаған жылы сумен жуу керек .

*Бұл үшін қол таза болып тырнақ қысқа етіп алынғаны жөн.

*Жыныс органдарының сыртының таза болмауы қабыну процестерін тудырады,оның қынапқа және ішкі жыныс органдарына таралып кетуі мүмкін.

* Дәкеден жасалған гигиеналық төсемдерді пайдаланған жөн.

*Бұл күндері ванна қабылдауға, теңізде ,өзенде шомылуға болмайды .Тек қана душта жууыну керек .

*Етеккір келген уақытта қанның көп бөлінуіне себеп болатын ішімдіктерді, ащы тұздықтарды пайдалану дұрыс емес .

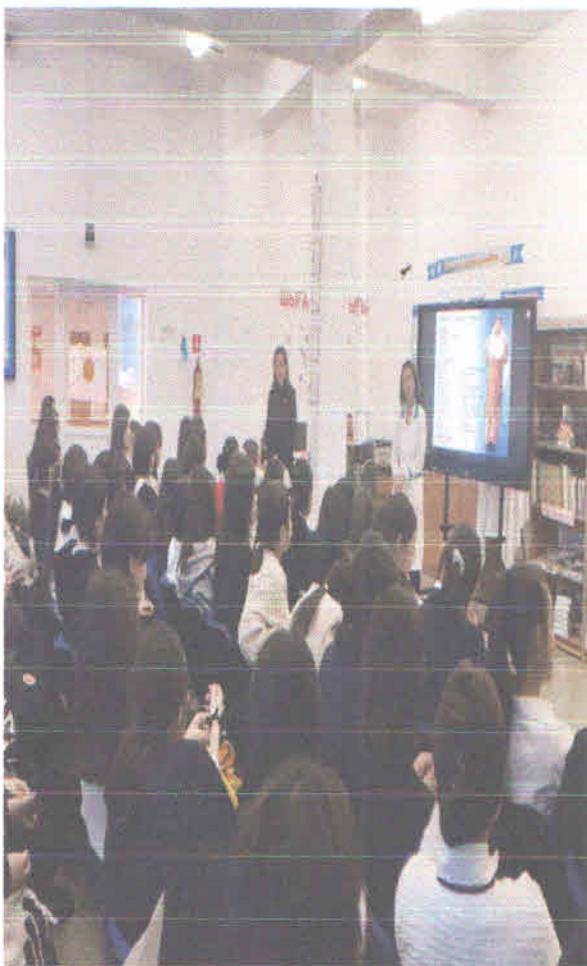
Тақырыбы	Сынып	Қатысқандар	Жауапты
Етеккірдің басталуы	5-8	72	медбике

Тақырыбы: Ерте жүктілік

Анықтама Мектебіміздің жас өспірім қыздарына «Қыз қылығымен көрікті» атты дөңгелек үстел 8-11 сынып оқушыларына өткізілді.

Мақсатымыз : Мектеп қабырғасында оқитын қыз балалардың этикалық мәдениетін дамыту.

Жоспар: «Қыз қылығымен көрікті» ақыл- кеңес беру .«Қыз баланың есеюі» бейнетаспа көрсету. Қыз баланың физиологиялық дамуы жайлы ақпарат беру.

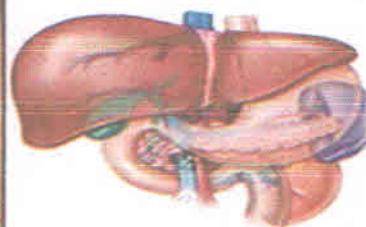
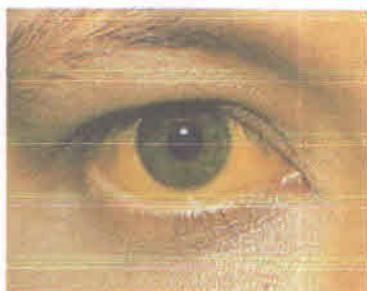
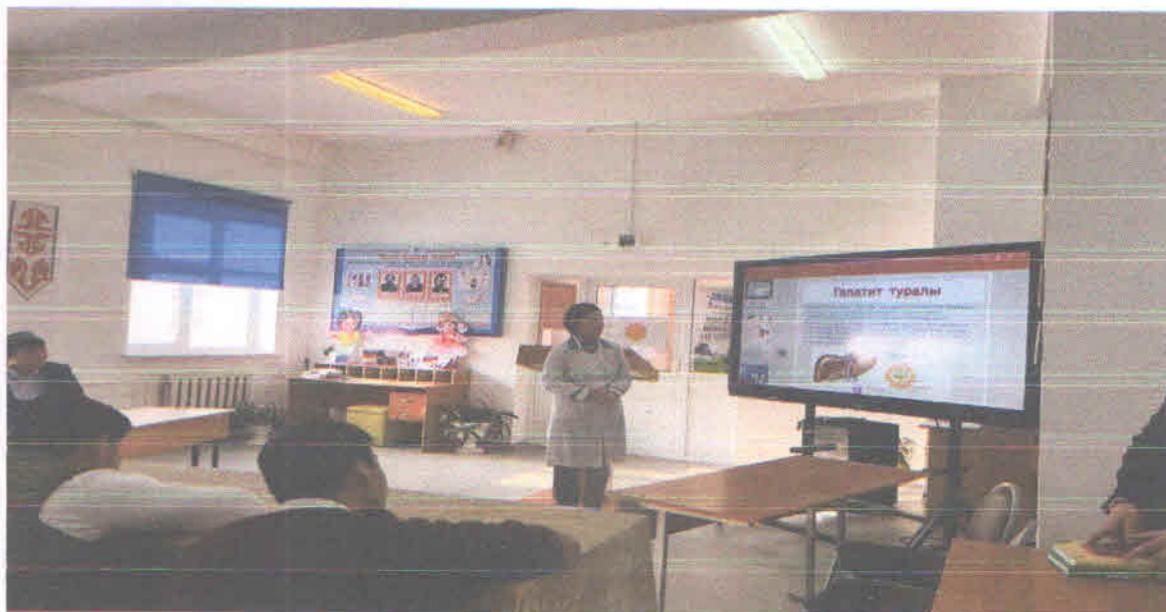

Жыныстық өмір деген не және ерте жүктіліктің алдын алу. Жас қыздардың ішінде ненің халал, ненің харам екенін, оның зардап, зиянын түсінбей жақсы көрген жігітімен жыныстық қатынасқа түсіп, кәмілеттік жасқа толмай екіқабат болып қалатындар да көп. Ерте жүкті болудың зияны? Ерте жүктілік немен қауіпті? асқынуларға әкеліп соқтыратыны жөнінде

Тақырыбы: «ГЕПАТИТ»

Мақсаты: Осы гепатит ауыруын тудыратын вирусты инфекциялардың қандай жолдармен жұғатынын оқушыларға айтып жеткізу. Осы аурудың белгілері қандай болатыны және вирустың түрлері жайлы түсіндіру.

8-9-10сынып оқушыларына « Гепатит» жайында презентация оқып және брошюралар таратылды 70 оқушыдай қатысты .

Гепатит (сары ауру) — бауырды зақымдайтын вирустық инфекция. Оны кей жерде "қызба" деп атағанымен, гепатит көбіне температураны көтермейді. Бұл ауру жас балаларда жеңіл формасында өтеді, ал қарт адамдар мен екі қабат әйелдерде өте ауыр болады. Науқас әдетте, 2 апта бойы өте ауыр халде болады және ауырудан кейін 1 айдан 3 айға дейін қатты әлсірейді. (Мына адам көзінен сары кеткеннен кейін де 3 апта бойына сары ауруды басқаларға жұқтыра алады). Сонымен қатар ауданымыздағы Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық саласының мамандары келіп оқушыларымызға біраз «Гепатит» туралы мағлұмат берілді.

ТАҚЫРЫБЫ: “ЖИТС”

“БҮКІЛ ӘЛЕМГЕ ТАРАҒАН ІНДЕТ”

Анықтама: ВИЧ пен СПИДке қарсы 9-11 сынып оқушыларына баяндама жүргізілді. Барлығы 47 оқушы қатысты.

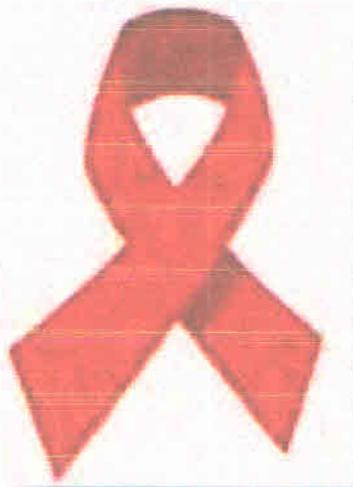
Мақсатымыз: СПИД пен ВИЧтың өлімге дейін жеткізетін ауру екендігін түсіндіру.

ВИЧ пен СПИДке қарсы оқушыларға слайд суреттер көрсетіліп, баяндама жүргізілді.

Мақсатымыз: СПИД пен ВИЧтың өлімге дейін жеткізетін ауру екендігін түсіндіру.

Оқушыларға “ЖИТС” сөзінің мәнін, мағынасын түсіндіре отырып, ғасыр дертінен бойларын алшақтату;

Жасөспірімдердің теріс жолға түспей, ғасыр дертіне шалдықпауын санасына жеткізіп түсіндірме жұмыстар жүргізілді.

Тақырыбы ; Дұрыс тамақтану

Анықтама: Дұрыс тамақтану кезінде де көптеген тағамдардан бас тартуға тура келетіні туралы 1-8 сынып аралығында өткізілді дәріс оқылып ,слайд суреттер көрсетілді. Адам сенгісіз нәтижесі туралы уәде беріп, ең соңында денсаулықты құртатын диеталардан «Дұрыс тамақтану жүйесінің» айырмашылығы қандай екенін Кез келген диета - бұл тамақтану рационынан адам ағзасына өте қажетті тағамдарды түгелдей немесе біртіндеп алып тастау ғана емес. Ерте ме, кеш пе, әйтеуір, диетаның зардабын тартатын күн туады. Ал диета аяқталып, адам күнделікті тамақтану режиміне оралған кезде, онымен бірге артық салмақтар да қайта оралады. Дұрыс тамақтану - бұл диета емес, салауатты өмір салты

Диета - өте қиын нәрсе. Мейлі, белгілі бір уақытқа болса да, диета сақтаған кезде көптеген тағамдарды жеуге рұқсат етілмейді. Ал дұрыс тамақтану жүйесіндегі қағидаларды ұстансаңыз, сіз тек газды тәтті сусын, фастфуд және жартылай фабрикаттарды жеуден бас тарту керек екені түсіндірілді

Тақырыбы: Туберкулез дерті.

Анықтама: 11.11.2022 жылы 5-11 сынып аралығында өткізілді.

Бұл ауру негізінен тыныс жолдары арқылы таралып, кейде тамақпен ауру малдың еті, сүті арқылы немесе науқас адамның пайдаланған ыдыс-аяғын қолданғаннан сау адамға жұғуы мүмкін екенін.. Туберкулез ауруының қоздырғышы адам ағзасына түскеннен кейін ағзада өзгерістер болуы. Егер туберкулез ауруы жұққан адамда ауруға қарсы тұру қабілеті төмен болса, ол кісінің ауыруы әбден ықтимал екенін айтып түсіндіріп дәріс оқылды.

Аурудың алғашқы белгілері:

- екі аптадан артық жөтелу;
- әлсіздіктің пайда болуы;
- тамаққа тәбеттің төмендеуі;
- тершендік;
- дене қызуының көтерілуі;
- кеуденің ауыруы;
- қақырықта қан көрінуінің бірі пайда болса, бірден дәрігерге көрініп тексерілу қажет екенін ескертіп түсіндірілді.

13.10.2022 жылы 3-4 сынып оқушыларына Аршалы ауданынан лаборант мамандары келіп ішек- құрттарын анықтауға анализдер алды. Ата анасының рұқсатымен 18 оқушы балалардан анализдер алынды. Нәтижесі таза болып шықты. 1-4 сыныптан гельментке қарсы анализдер 14 оқушы ата анасының рұқсатымен соскоп анализы алынды. Нәтижелері оң болып шықты.

И Құтпанұлы атындағы орта мектебі 13.10.22 жылы соскопқа анализ тапсырған 3-4 сынып оқушыларының тізімі.

№	сын ыбы	Аты жөні	ЖСН	телефоны
1	3 б	Әшім Бақдаулет Бахытұлы	140805502271	87013323111 Ақжайық 5
2	3 б	Абдилла Халифабану Ибадуллақызы	140427601364	87789888540 Юбилейная 32
3	3 б	Абдрахманов Бейбарыс	140506500498	87773929230 2 ш/а 31/1
4	3 б	Арманұлы Жангірхан	140603500900	87712822843 Достық 20/1
5	3 б	Айтмұқанбет Әмина Русланқызы	131218600132	87015383074 Молдагулова 58
6	3 б	Жахангир Аяулым Рахымжанқызы	140805601339	87056285798 8ш/а, 7көше, 47үй
7	3 б	Жондуллаева Айсана	140610605748	87771898019 Ақан сері 16/4
8	3 б	Болатхан Қайсар	140327502729	87028658889

				Бухар жырау б
9	3 б	Қартай Айлин Муратқызы	131204602529	87019988491 Абай,11
10	3 б	Қалымтай Санжар Азаматұлы	130920504559	87758870514 Қазыбек би 82/3
11	3 б	Құрбанбай Рақымжан Медеуұлы	131224504786	87073831338 Қазыбек би1
12	3 а	Абдималикова Сара Бекзодқызы	140919600915	87057668895 7мкр, 2-көше, 18үй
13	3 а	Бахыт Ансар Өміржанұлы	140810504611	87753432386 6мкр, 1көше, 34үй
14	3 а	Нұрланқызы Раяна	140915605280	87024797211 Сарыарқа к, 55/2
15	3 в	Озат Айару	140520601627	87089403439 ш.а 92/2
16	3 в	Дюсекенов Абылайхан	140128502599	87071904665 Б.Момышұлы 18
17	3 в	Сұлтанбек Алпамыс	131022502375	87013001700 Сарыарқа 39/1
18	3 в	Бейсенбай Балауса	130714602896	877526265651 ш.а. А195